

A

Sárospataki Református Egyházközség

Temetői Szabályrendelete

2014.

Tartalom

Temetői térkép	1.
Bevezető	3.
1. § Általános rendelkezések	4.
2. § Temető fenntartás	4.
3. § A temető nyitvatartási, közlekedési rendje	4.
4. § Sírhelyek kialakítása	5.
5. § Sírhelyek fajtái, mérete, beletemethetők száma, árkategóriák	6.
6. § Sírhelyhasználati idő, megváltásai díjak	7.
7. § A sírokba temetés rendje	9.
8. § Síremlék építés, sírfelirat engedélyezése	10.
9. § Védett sírok	11.
10. § Eladások	12.
11. § A sírhely és síremlék feletti rendelkezési jog	13.
12. § A temetőhöz kapcsolódó nyilvántartások	14.
Mellékletek	16.

Bevezető

Temetőben

A holtak álmai felett
Szépen virúl a kegyelet
E nyugalom-hazában;
Hús a berek és zöld a hant:
A hála műve megfogant,
S tovább tenyész magában.

Ki tudja, mily rég lelete
Hogy itt az első csemete
Először hajta lombot!
Azóta hány délceg fa lön
Fej-oszloppá e sírmezőn -
És hány szív összeomlott!...

(Arany János)

Városunk egyik legnagyobb összefüggő parkja a temetőkert, kialakulása érdeklődésre tarthat számot. Európa-szerte általában a város egyetlen temploma köré temetkeztek hosszú ideig. Városunkban az idők folyamán több helyen is létesítettek temetőt. A 18. század második felében Mária Terézia császárnő rendeletére és egészségügyi okok miatt a templom körüli, városközpontokban lévő temetkezési helyeket országosan megszüntették. Így került a temető a város szélére. A város római katolikus, görög katolikus és zsidó lakosai is külön temetővel rendelkeztek, valamint a járványban elhunytakat is általában külön temették el.

A temető a város történetének része, jelentős, olykor máshonnan nem is pótolható történeti adatokat tartalmaz, melyek az élő nemzedék önértelmezéséhez segítenek. Ezért rendben tartása, ápolása minden közösség kötelessége. Puritán református felfogásunk szerint ugyanakkor valljuk, hogy a halálból nem kívánunk nagyobb kultuszt teremteni, mint az életből. A temetőben találhatunk egyszerű sírokat, kriptákat, de művészi kialakítású mauzóleumot is. Az egyház vagy a városi közélet szempontjából fontos emberek által épített vagy emlékezetükre létesített nyughelyek rendszerint a temetői főutak mentén sorakoznak, de a nemes egyszerűséggel és ízléssel elkészített síremlékek vagy fejfák ugyanúgy méltó emléket állítanak az egykor élt elődöknek.

A temetőkertben sétálva városunk, egyházközségünk, nemzetünk történetének jeles múltbeli személyeire bukkanunk. Lelkészek, teológiai tanárok, tanárok, egyházgondnokok, egykori kántorok, városépítők, nemesi családok, egyszerű emberek és névtelen, de hűségősök emlékezte mellett a '48-49-es szabadságharc hőseinek sírjait a temető területén szétszórva, valamint a világháborús áldozatok jelképes síremlékét rejtja a temetőkert.

A ravatalozó Csordás Csaba tervei alapján a Bodrogolaszi Búzakalász MgTSz kivitelezésében épült.

Sárospatakon, 2014. májusában

a Presbitérium

1. § Általános rendelkezések

- (1) E Szabályrendeletet a temetőkről és temetkezési tevékenységről szóló állami rendelkezések figyelembevételével kell alkalmazni.
- (2) A temető főbejáratánál jól látható helyen fel kell tüntetni a temető nevét, fenntartója elérhetőségeit, a Temető Bizottság elnökének (temetőgondnok) elérhetőségét és a Lelkészi Hivatal nyitvatartási rendjét.
- (3) A Sárospataki Református Temető (helyrajzi szám: 896) fenntartója a Sárospataki Református Egyházközség (3950 Sárospatak, Kossuth Lajos út 18.).
- (4) A Sárospataki Református Temető fenntartójával mindennemű – a rendeletek szerint a temetőfenntartó hatáskörébe utalt – intézkedéssel kapcsolatos kérdésekben a Sárospataki Református Egyházközség Presbitériuma jogosult dönteni, intézkedni. Ezt a jogát részben vagy egészben átruházhatja a Temetőügyi Bizottságra.
- (5) A temetővel kapcsolatos – az egész temetőre, annak területére, beruházásaira, temetkezési vállalkozásokkal kötött és kötendő szerződésre, általában minden nem személyi egyéni vonatkozású témákban szükséghez mérten a Presbitérium állásfoglalásának kikérése után a *képviselőt* a Presbitérium lelkészi elnöke és főgondnoka látja el. Fentiekben az aláírási jog is őket együttesen illet meg.
- (6) A temetővel kapcsolatos (4) bekezdésben nem részletezett kérdésekben a képviselőt a Temetői Bizottság elnöke (temetőgondnok) is elláthatja a lelkipásztorral. A költségvetés keretein belül a temetővel kapcsolatos utalványozási jog a Presbitérium elnökségét illeti meg.
- (7) A temetőgondnoknak minden, a temetővel kapcsolatos iratot, nyilvántartást át kell adni, illetve ismertetni kell vele.

2. § Temető fenntartás

- (1) A Sárospataki Református temető területén temetkezési tevékenység biztosítására megfelelő körülmények kialakítása a temetőfenntartó kötelessége.
- (2) A temető rendeltetésszerű használatához a temetőfenntartónak kell biztosítani:
  - a) a temető területén a bejáratától a ravatalozóhoz vezető utat;
  - b) a temető kerítésének és környékének rendben tartását;
  - c) elhaltak ravatalozására alkalmas ravatalozót és a halottak ideiglenes elhelyezését szolgáló hűtőszekrény elhelyezésére alkalmas kamrát;
  - d) vízvételi lehetőséget;
  - e) megfelelő módon való parkosítást;
  - f) villanyvilágítást;

3. § A temető általános rendje, nyitvatartási rend és a temetőn belüli közlekedés szabályozása

- (1) A temető valamennyi kapuját április hó 1. napjától augusztus 31-ig 7-20 óra között, szeptember 1-től március 31-ig 7-től sötétedésig nyitva kell tartani, melyről a temetőörnek kötelessége gondoskodni. A nyitvatartási rendet a főkapuknál látható módon közzé kell tenni. Ettől eltérő, eseti nyitvatartási rendet a főbejárat hírdetőkön közzé kell tenni.
- (2) A temetőből a nyitvatartási idő leteltekor külön felszólítás nélkül el kell távozni.
- (3) A nyitvatartási rendet a temetőgondnok ellenőrzi.

- (4) A temetőben mindenki a hely csendjének, a kegyeletnek megfelelő magatartást köteles tanúsítani, közszemérmert sértő öltözetben megjelenni nem lehet.
- (5) A temető területére kutyát bevinni – vakvezető kutyák kivételével – nem engedélyezett.
- (6) A temetői munkák során (így különösen: rátemetés, exhumálás, áthelyezés) talált értékekről (ékszer, nemesfém-ből készült protézis) és a találás körülményeiről jegyzőkönyvet kell felvenni. A talált érték biztonságos megőrzéséről a temetőfenntartó gondoskodik.
- (7) A temető területén a dohányzás nem engedélyezett.
- (8) Református felfogásunkkal a gyertyagyújtás, mécses gyújtás ellentétes. Aki eltérő hagyományokat követ, azoknak a temetőben gyertyát égetni legkésőbb a zárási időt megelőző egy óráig szabad. Ügyelni kell arra, hogy gyertyagyújtás tűzveszélyt ne okozzon!
- (9) Kapura, kerítésre nem lehet elhelyezni reklámot. A hirdetőtáblára csak a fenntartó külön engedélyével lehet reklámot elhelyezni.
- (10) A temető területén semmiféle árusítás (pl. virágok, koszorúk) nem engedélyezett.
- (11) Járművek számára a behajtást eseti jelleggel biztosítunk (beteg, idős hozzátartozó, mozgássérült, sírköves munkavégzése számára stb.), amit a Lelkészi Hivatalban előre kell jelezni, hogy az adminisztratív munkatárs a temetőőr révén gondoskodhasson a behajtás engedélyezéséről. A behajtó gépkocsikkal a temetőőr közreműködésével figyelembe kell vetni és be kell tartani az alábbiakat:
  - a) nem zavarhatják a temető kegyeleti rendjét, a temetőben végzett szertartások méltóságát és nem akadályozhatják azt;
  - b) nem sérthetik a temetőben tartózkodó személyek és a síremlékek biztonságát;
  - c) vasárnap és egyéb keresztyén, a református egyház által gyakorolt, valamint állami ünnepeken munkát a temető területén végezni nem lehet, kivéve a szolgálattévőket és a temetkezési vállalkozó embereit, amennyiben ilyen napok valamelyikén temetési szertartást végeznek;
  - d) sírköves mesterek munkavégzésével kapcsolatos szabályozást ld. a 8. §-ban;

4. § Sírhelyek kialakítása

- (1) A temetőről a sírhelyek méreteit és elhelyezkedését tartalmazó térképet kell készíteni. A részletes térkép módosítása – parcellák határainak megváltoztatása, új parcellák kialakítása stb. – a Temetői Bizottság előterjesztése alapján a Presbitérium hatáskörébe tartozik.
- (2) A temetőben
  - a) sírhelytáblákat arab számmal (vagy egy ott eltemetett ismert személyről)
  - b) a táblákban a sírsorokat szintén arab számmal;
  - c) a soron belül a sírokat arab számmal kell jelölni; Ez minden esetben egy négyjegyű szám, mely a számítógépes, GPS alapú helymeghatározás alapján került kiosztásra, pl. 1. Parcella 1. sor (6377). A parcella és sor megjelölés a temetőn belüli tájékozódáshoz nyújt segítséget. A négyjegyű szám a Lelkészi Hivatali nyilvántartás száma. Ez utóbbi a Lelkészi Hivatalban önmagában is elég a nyughelyek azonosításához.
- (3) A temetőfenntartó kiemelt sírhelyeket tartalmazó temetőrészt jelölhet ki az egyház és a város közössége szempontjából különlegesen fontos tevékenységet ellátó személyek temetése számára. Az eljárás ugyanaz, mint az (1) pontban.

- (4) Az év során létesített sírok digitalizált térképen történő megjelölését folyamatosan kell elkészíttetni és az adatokat a számítógépes adatbázisba feltölteni.
- (5) A 9. § szerinti és jelenlegi helyükön fenntartandó védett sírokat a temetői nyilvántartásban lehetőleg feltűnően megjelölni (3. Melléklet), elkerülendő az esetleges megváltást vagy rátemetést olyan személyeknek, akik nem jogosultak rá.
- (6) Sírhelyek, sírboltok kijelölésénél a hatályos jogszabályokat kell figyelembe venni (ld. 1999. évi XLIII tv.).
- (7) Sírhelyek kialakítása, síremlékek létesítése minden esetben a temetőfenntartó előzetes engedélye alapján lehetséges. A temető területén csak a sírok díszítésére szolgáló tárgyakat (virág, dísznövény stb.) szabad elhelyezni. Egyéb tárgyak elhelyezésére (pl. pad) a temető üzemeltetőjének engedélye szükséges. Az engedély nélkül elhelyezett és a temető rendjét zavaró tárgyakat az temetőfenntartó jogosult eltávolítani, illetve eltávolíttatni.

5. § Sírhelyek fajtái, mérete, beletemethetők száma, árkategóriák

Irányelvként szem előtt tartandó, hogy a sírok között lehetőleg 1 m távolságot kell hagyni. Kettes sírok esetén a sírok között 0,5 m távolságot. A sírhelyek ára a parcellán belüli besorolás és elhelyezkedés szerint változik az 1-2-3. Parcella kivételével.

(1) Egyes sírhely

- a) 100×210 cm, síremlék építése esetén kerettel a legnagyobb külső mérete 160×260 cm lehet.
- b) beletemethető:
  - ba) mélyítés esetén 2 nagy koporsó + 2 urna;
  - bb) mélyítés nélkül 1 nagy koporsó + 2 urna;
  - bc) vagy koporsónként 2-2 urna;
- c) Kettő egyes sírhelyként megváltott, egymás mellett lévő nyughely nem alakítható ki a későbbiekben kettes sírhellyé abban az esetben, ha már mindkettőbe történt beletemetés. Amennyiben valamelyikbe temetés történt, de a másikba még nem, és ekkor jelentkezne igény a betemetetlen sírral kettes sírhellyé történő átminősítésre, a helyszínen, a körülmények figyelembevételével esetenként kell eldönteni, hogy a kérés a nyughelyek kialakítása, a temető képe szempontjából teljesíthető-e.

(2) Másfeles sírhely

Ez a nem szokványos méret a Sárospataki Református Temetőben az idők folyamán kialakult kategória.

- a) 120×210 cm, síremlék építése esetén kerettel a legnagyobb külső mérete 180×260 cm lehet.
- b) beletemethető:
  - ba) mélyítés esetén két nagy koporsó + 4 urna
  - bb) mélyítés nélkül 2 nagy koporsó + 2 urna;
  - bc) vagy koporsónként 4-4 urna;

(3) Kettes sírhely:

- a) 150×210 cm, síremlék építése esetén kerettel a legnagyobb külső mérete 210×260 cm lehet.
- b) beletemethető:
  - ba) mélyítés esetén 4 nagy koporsó + 4 urna;
  - bb) mélyítés nélkül 2 nagy koporsó + 2 urna;
  - bc) vagy koporsónként 4-4 urna;

- (4) Családi sírhely (kriptahely, al- vagy felépítmény nélküli)
 A családi sírhelyek megváltásánál a sírkert négyzetméterenkénti megváltási ára 20 m²-ig az egyes sírhelyek mindenkori négyzetméter árának 60 %-a. 20 m² fölött az egyes sírhelyek mindenkori négyzetméter árának 50 %-a.
- a) legnagyobb külső méret 5 × 6 m. (A korábban létesített sírkerteket ez a szabályozás nem érinti.)
  - b) beletemethető:
    - ba) mélyítés esetén 8 nagy koporsó + 4 urna;
    - bb) mélyítés nélkül 4 nagy koporsó + 4 urna;
    - bc) vagy koporsónként 4 urna;
- (5) Sírbolt (kripta)
 Al- és felépítményes kripták megváltásánál a kripta négyzetméterenkénti megváltási ára az egyes sírhelyek mindenkori négyzetméter árának kétszerese.
- a) alépítmény esetén
    - aa) legnagyobb külső mérete 4 × 5 m
    - ab) beletemethetők számát a koporsófülkék száma és az előtér nagysága határozza meg;
  - b) amennyiben felépítménye is van
    - ba) legnagyobb külső mérete 5 × 5 m
    - bb) a beletemethetők számát az alépítményi részben az a) pont szerint, felépítményi részben a kialakítandó urnafülkék száma határozza meg;
 (A korábban létesített sírkerteket ez a szabályozás nem érinti.)
- Az itt közölt méretektől eltérő igény esetén a Temetőügyi Bizottság javaslatára a Presbitérium jóváhagyása szükséges.
- (6) Urna fülke (falban kialakított)
 Mérete: 39 × 39 × 39 cm (környékben kialakult méret), melyben két urna helyezhető el. Amennyiben a Sárospataki Református Temetőben urnafal kialakítására sor kerül, a fedlapok anyagának, minőségének, színének, kidolgozásának, a betűk típusának és színezésének egységesnek kell lennie.
- (7) Urna sírhely (földben kialakított)
 Méret és elhelyezhető urnaszám az (6) bek. szerint.
- (8) Dísz sírhely
 Az (1) – (7) bek. szerint.
- (9) Az (1) – (4), illetve (8) meghatározott sírokra csak a bekezdések szerinti legnagyobb méretnek megfelelően emelhető síremlék.
- (10) Jelen szabályrendelet hatálybalépése előtt létesített, az itt rögzített méretektől eltérő méret szerinti kialakításra nem vonatkozik a szabályozás.

6. § Sírhelyhasználati idő, megváltásai díjak

- (1) Az egyes és kettes sírok használati ideje 25 év (porladási idő). Ezt minden esetben a sírhely első megváltásától – nem a beletemetés időpontjától – kell számítani. A használati idő a sírhely használati díj megfizetése esetén meghosszabbítható. Amennyiben az utolsó megváltást követően a sírhely használati idő lejártá előtt a sírba temetés történik, a temetéstől számított 25 évre a sírhelyet úgy kell megváltani, hogy a megváltási idő és a temetés között eltelt éveket időarányosan bontva kell számítani (pl. A sírhely megváltása óta eltelt 15 esztendő anélkül, hogy beletemetettek volna. Így a megváltásból még 10 évnyi idő rendezve van. Temetés esetén csak a 15 évet kell időarányosan megváltani, hogy a porladási idő biztosítva

- legyen.). Az időarányos megváltási díj a mindenkor érvényes megváltási díj alapján számítandó.
- (2) Az előmegváltás a sírhely megváltása napjától számít, nem a majdani beletemetéstől. Az előmegváltás tehát az adott nyughely biztosítását, az adott személy vagy család számára való fenntartását jelenti. Örökmegváltást, elővételt a Sárospataki Református Temető fenntartója nem alkalmaz.
  - (3) Családi sírok vagy (alépitmény nélküli) kriptahelyek (sírkertek) megváltási ideje 50 év. A lejáratú időt megelőző 24 év alatti temetés esetén ugyanígy kell eljárni, mint az (1) bekezdésnél. Új létesítésű családi sírok esetén is a (2) bekezdést kell alkalmazni.
  - (4) Csak alépitménnyel rendelkező kripták használati ideje 75, a felépitménnyel is (épület) rendelkező kriptáké 100 év. A lejáratú idő előtti 24 évben temetettek esetén az (1) bekezdés szerinti kötelező megváltás arányos részét kell megfizetni.
  - (5) Sírok, kriptahelyek, kripták, urnahelyek, urnafülkék újraváltását egészében kell szem előtt tartani. Nem váltható meg egy sírkertnek csak azon része, ahol valakinek a hozzátartozója nyugszik, de ugyanazon sírkert vagy síremlék másik felét nem kívánja megváltani.
  - (6) Mindenféle nyughely újraváltása idején az eljáró személynek írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a sírmegváltáshoz kizárólagos intézkedési joga van, illetve az intézkedési joggal rendelkezők egyetértését bírja. A nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy az esetlegesen jogosulatlan sírmegváltásból származó jogi következményeket magára vállalja (ld. 1. Melléklet).
  - (7) A védett sírokat a temető fennállásáig meg kell őrizni (3. Melléklet).
  - (8) Sírhelyek, kripták stb. megváltási díját – figyelemmel a temetőn belüli kiemelt helyére, kategóriájára – a Presbitérium határozza meg a Sárospatakon, illetve a környékbeli településeken kialakult rend figyelembevételével [5 § (2), (3)]. Az aktuális árlistát – illetve az ezt tartalmazó presbiteri határozat kivonatát – jelen Szabályrendelet mellékleteként kell kezelni (4. Melléklet).
  - (9) A Presbitérium vagy sürgős esetben az egyházközségi elnökség indokolt esetben részletfizetést engedélyezhet. Amennyiben a részletfizetés a megállapodott időn belül nem történik meg, a síremlék megváltása nem tekinthető elintézettnek részarányosan sem. A befizetett részösszeg temetőfenntartásra fordítandó. Minderről a sírt, illetve kriptát megváltót a részletfizetés engedélyezésekor tájékoztatni kell, a vele kötendő, részletfizetés módját, ütemezését tartalmazó megállapodásba bele kell foglalni (5. Melléklet).
  - (10) A Presbitérium vagy sürgős esetben az egyházközségi elnökség olyan személyek számára, akik az egyház, az iskolák, a város vagy a nemzet érdekében kimagasló tevékenységet nyújtottak, a nyughely megváltásának díját részben vagy teljesen elengedheti, illetve ilyen személyek számára csökkentett áron vagy ingyenesen nyughelyet adományozhat. A kedvezményezést, illetve a később temetendő személyek temetkezésének feltételeit a kedvezmény juttatásakor, illetve az ingyenesség biztosításakor megállapodásban kell rögzíteni. A megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy a kedvezményezés csak a nyughely megváltásának időtartamáig terjed-e ki. Ez esetben figyelemmel kell lenni a 6 § (5) bekezdésére. A csökkentett áron való megváltás vagy vásárlás, illetve a nyughely ingyenes juttatásának kedvezménye a megváltási időn belül kiterjed az oda temetendő közvetlen hozzátartozókra – házastárs, szülő, gyermek – is. Amennyiben a kedvezményezés időkorlát nélkül – a temető fennmaradásáig – terjed, a nyughelybe csak a kedvezményezett személy temethető (ld. 9 § [4] – [7]).

7. § Sírokba temetés rendje

- (1) A megváltott sírhelyre annak nagyságától függően
  - a) ha a sírhelyet az abba történő temetést megelőzően a saját, illetve családja részére váltotta meg
    - aa) a sírhelyet megváltó;
    - ab) házastársa;
    - ac) törvényes örökösei;
    - ad) általa megnevezett személy;
  - b) amennyiben a sírhely megváltás nem az a) pont szerint történt (pl. eltartó váltotta)
    - ba) akinek a részére történt a megváltás;
    - bb) a sírhelyet váltó;
    - bc) végrendelet;
    - bd) ennek hiányában törvényes öröklés rendje határozza meg a sírhelyre történő temetés rendjét.
- (2) Családi sírboltba, kriptába (földalatti és feletti építmény esetén) temethetőkre vonatkozóan
  - a) sírnyilvántartásba bejegyzett rendelkezés
  - b) ennek hiányában: kizárólag a törvényes örökösök
    - ba) ezek házastársatemethetők a sírbolt befogadó képességéig.

Porladási idő eltelte után az előírt rendelkezések betartása mellett a holtak maradványai a hatályos egészségügyi rendelkezések betartása mellett a sírbolton belül kialakítandó közös fülkébe történő elhelyezéssel felszabaduló helyekre temetés lehetséges.
- (3) A sírnyitás rendjét és módját a145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet *a temetőkről és temetkezéssről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtása* szabályozza, ennek szellemében kell eljárni (ld. e törvény különösen 40. §-át).
  - a) A sírbolt felnyitása körébe tartozó tevékenység esetén a népegészségügyi intézet engedélyével történhet
  - b) Exhumálás, hamvak kivétele céljából történő felnyitás esetén a munka megkezdése előtt 10 nappal a temetőben (hirdetőablákon) a sírhely parcella, sírhelysor és négyjegyű nyilvántartási számát, a sírjelen feltüntetett adatok körét és az exhumálás idejét tartalmazó közleményt kell elhelyezni.
- (4) Nyughely fölötti rendelkezési jog érvényesíthető, úgymint:
  - a) újraváltás;
  - b) beletemetés;
  - c) exhumálás esetén.
    - ca) Ha az exhumálás más temetőből, meglévő sírba történik, a fogadó sírnak legalább 10 év megváltási idővel kell rendelkezni
    - cb) amennyiben az exhumálás temetőnkől máshol lévő temetőbe történik, annak a sírnak, ahonnan a hamvakat áthelyezik, legalább az exhumálás napján megváltott nyughelynek kell lennie
  - d) síremlék létesítés esetén.
    - da) Síremléket érvényes megváltással rendelkező nyughelyen lehet létesíteni.
  - e) síremlék temetőn belüli áthelyezés esetén,
    - ea) A nyughely, ahonnan a sírhelyet áthelyezik, az áthelyezés napjáig megváltottnak kell lenni.

- eb) A nyughely, ahová a síremlék áthelyezése történik ,megváltottnak kell lenni.
- f) temetőből kiszállítás esetén,
  - fa) Síremléket, sírkövet, kripta- vagy sírkert kerítést és egyéb építményt csak megváltott sírral kapcsolatban lehet kezdeményezni.
  - fb) Az a) pontban jelzett tevékenység esetén urnás temetéskor 10, koporsós temetés esetén 25 év megváltási időt kell biztosítani. b-e) esetében a tevékenység lebonyolításakor a sírnak megváltottnak kell lenni.
- g) Újraaváltás, beletemetés, exhumálás, síremlék létesítés, síremlék áthelyezés, temetőből kiszállítás esetén az ügyintézőnek írásban nyilatkozatot kell tenni (ld. 1. ill. 2. melléklet) arról, hogy a sírral kapcsolatban intézkedési joga van, illetve bírja azok felhatalmazását, akiknek a sírhoz rajta kívül rendelkezési joga van, s az intézkedéséből származó esetleges jogi következményekért felelősséget vállal. (Ld. még 11. §)

8. § Síremlék építés, sírfelirat engedélyezés

- (1) A sírhelyet megváltó a nyughely nagyságánál nem nagyobb, szabályos, közízlést nem sértő, a helyi sírkert építészeti környezetébe illő, odaillő felírással ellátott síremlék építésére a temetőfenntartó írásbeli engedélye alapján jogosult.
- (2) Az engedélyezést a síremlék részletes – méretekkel feltüntetett tervének, az alapozásra, az anyag milyenségére is kitérő – műleírás csatolása mellett, a kivitelező nevének, címének, a kivitelezés tervezett kezdetének és befejezésének feltüntetésével, a sírhely pontos meghatározásával (tábla, sor, sírhely szám stb.) kell kérelmezni.
- (3) A temetőfenntartó a vállalkozótól a temető fejlesztésére adományt fogadhat el.
- (4) A temető fenntartó a kérelmet 30 napon köteles elbírálni és az erről szóló határozatát kiadni. Hiányzó adat esetén a 30 nap a hiánypótlás benyújtásától számít.
- (5) Az engedélyt a kérelmező részére kettő – a Lelkészi Hivatal és a temetőőr részére – példányban kell kiadni. Az engedély valamennyi példányát saját kezűleg kell aláírni.
- (6) Sírbolt építéséhez a hatályos építési rendelkezések figyelembevételével kell eljárni.
- (7) A síremlék kivitelezője a megrendelő által részére átadott engedély példányát köteles mindenkor, amikor munkavégzés okán a temetőbe kíván menni, magával vinni, s azt a temetőőrnek, temetőgondnoknak vagy a temető fenntartó képviselőjének felmutatni.
- (8) Az engedélyben foglaltakat mind a kérelmező, mind a kivitelező köteles betartani. Ettől eltérés esetén a nem engedélyezett munkarészt köteles saját költségén lebontani és az engedély szerint módon megvalósítani. A munkájával járó törmeléket, szemetet saját költségén szállíttatja temetőn kívüli szemetlerakóba. Amennyiben ezt nem tenné meg, következő alkalommal végzendő munkájához szükséges engedélyt nem lehet kiadni mindaddig, amíg a törmeléket el nem szállíttatja, illetve a temetőfenntartó által helyette elszállíttatott törmelések szállítási költségeit meg nem téríti.
- (9) Sírfelirat elkészítésére csak az esetben kell engedélyt kérni, ha
  - a) az nem a temetendő elhunyt nevének és adatainak felírását tartalmazza;

- b) minden esetben, ha az eltemetett/temetendő nevének, születési és elhalálozási évének, illetve életidejének, az elhunyt foglalkozásának felírásán túlmenően egyéb szöveget is kívánnak íratni a síremlékre.

9. § Védett sírok

- (1) A temetőfenntartó szempontjából védett sírok:
  - a) lelkész sírok (akár Sárospatakon szolgáltak, akár csak a temetésük történt itt);
  - b) Református Kollégium tanárai, akik legalább 5 éves folyamatos, teljes jogú egyháztagsággal rendelkeztek a Sárospataki Református Egyházközségben vagy valamely, a városban működő történelmi felekezetben. Utóbbi esetben az az egyháztagság az adott vallásfelekezet lelkészi hivatala, plébániája által kiállított igazolás által lehetséges.
  - c) a Sárospataki Református Egyházközségnek kiemelkedően nagy szolgálatot tett vagy jelentősebb adományokat (alapítványok, ingatlanok, stb.) juttatott személyek sírjai.
  - d) katonasírok (48-as, világháborús stb.)
  - e) egyéb, a Presbitérium által védetté nyilvánított nyughelyek
- (2) Ezen sírokat össze kell írni és a temetői nyilvántartásban megjelölni. A jegyzékét körültekintő előkészület után a Presbitérium hagyja jóvá. Kiegészítés esetén ugyanezt az eljárást kell követni. A jegyzék jelen Szabályzat melléklete (3. Melléklet).
- (3) A jegyzéknek tartalmaznia kell az eltemetett nevét, az (1) bekezdés szerint meghatározott jogcímet, a parcella, sor és sírhely számát.
- (4) A védett nyughelyek újraváltását a temetőfenntartó nem kéri a családoktól abban az esetben, ha a későbbiekben nem kívánnak oda temetkezni, mert az ott nyugvóknak a közösség – egyház, közélet, oktatás stb. – érdekében végzett tevékenységét ezáltal is el kívánja ismerni.
- (5) Amennyiben a család a továbbiakban is kíván oda temetkezni, a nyughely megváltásának mentessége nem tartozik a (4) bekezdés hatálya alá, ez esetben a nyughely fenntartása, rendben tartása és megváltása a család kötelezettsége.
- (6) Amennyiben az arra jogosultak nem kívánkoznak oda temetkezni, a jogosultak együttesen vagy intézkedési joggal felruházott megbízottjuk nyilatkozhat arról, hogy a nyughelyet további nem kívánják igénybe venni, továbbá arról, hogy a nyughelyet a védett sírok nyilvántartásába kérik felvenni.
- (7) A (4) bekezdés hatálya alá tartozó nyughelyeket, síremlékeket minekutána megváltási idejük lejárt – és ezáltal a temetőfenntartó rendelkezése alá kerültek –, újratemetés, rátemetés céljából nem válthatók meg.

10. § Eladások

- (1) Sírhelyet sem a temetőfenntartó, sem a sírhelyet megváltó nem adhat el.
- (2) Síremléket (sírkő, keret, keret kerítés, al- és felépítmény – ha maga a sír nem tartozik a védett sírok körébe – a síremlék létesítője vagy törvényes öröklés alapján a sír gondozásáról, fenntartásáról gondoskodó örökös(ök) a temetőfenntartó engedélyével és csak akkor adhat el, ha
  - a) a síremlék eladásakor a nyughelyen lévő építmény az eladó tulajdonában van.

- b) jelenlegi helyén maradó síremlék esetében a vevő a sírhelyre meghatározott időre a sírhely megváltását rendezte;
  - c) eladó és vevő gondoskodtak a sírba korábban temetettek hamvai exhumálásáról és az elhunytak földi maradványai megfelelő helyen történő eltemetetéséről, az ehhez szükséges engedélyek beszerzéséről és a törvényi rendelkezések betartásáról.
- (3) A temetőfenntartó tulajdonába került és védetté nem nyilvánított síremlékek;
- a) a Temető Bizottság javaslatára;
  - b) a Presbitérium határozata alapján;
  - c) versenytárgyalás során a legtöbbet ígérőnek adhatók el.
- (4) Márvány anyagú sírkő és bármilyen anyagú sírkerítés csak akkor adható el, ha az továbbra is
- a) a Sárospataki Református Temetőben marad; vagy
  - b) a Sárospataki Református Temetőben felállítandó síremlékbe kerül beépítésre.
- Ez utóbbi esetben az adásvételi szerződésben meg kell határozni, a sírkő felvágásából készítendő táblák méreteit (szélesség, hosszúság, vastagság) és darabszámát. A feldolgozás előtt digitális fényképeket kell készíteni a kőről, amit irattárba kell helyezni.
- Ki kell kötni, hogy a vevő kártérítési kötelezettség mellett vállalja a szerződésben megvásárolt sírkőből készülő és meghatározott méretű és számú márványtábla beépítését. A feldolgozáskor meg kell állapítani a sírkő értékét (m³/Ft). Ki kell kötni továbbá, hogy a vevő a síremlék építési engedélyének megkérésekor köteles bejelenteni, ha vásárolt sírkőből készített márvány táblát kívánja beépíteni. A bejelentés a szerződés számára vagy keltére és a lap adataira kell, hogy vonatkozzon.
- Eladó a beépítendő táblákról és azok beépítéséről külön nyilvántartást köteles vezetni.
- Márvány sírkövet annak eladni, aki korábban általa sírkő szerződésében kikötött feltételeket nem teljesítette, még legtöbbet ígérés esetén sem szabad.
- (5) A védett és jelenlegi helyén hagyandó síremlékek, beleértve a keretet, kerítést, fedlapot stb. szigorúan tilos.
- (6) A védett sírok jegyzékében szereplő sírok az abba temetettek nevét, adatait tartalmazó síremlékei nem értékesíthetők.
- (7) Védett sírhely felszámolható presbiteri határozattal, ha:
- a) gondozásáról a hozzátartozók nem gondoskodtak, illetve a sírhelyet nem váltották meg újra;
  - b) védett sírba temetettek földi maradványait exhumálták és
  - c) a sírkő és a hamvak egy helyre e célra a temetőn belül kialakított emlékkertbe elhelyezésre kerültek.
- (8) A (7) bekezdés szerint felszámolt védett sírhely újbóli temetkezésre felhasználható, a síremlék (6) bekezdésben nem szereplő részei (sírkeret, kerítés, alépítmény stb.) a (3) bekezdésben foglaltak szerint értékesíthető.
- (9) Márvány síremléket, vagy annak bármilyen márvány alapanyagú részét a temetőből nem lehet kiszállítani, a megmunkálás esetét kivéve. Megmunkálásra történő kiszállításra a Temetői Bizottság adhat – határozat számát is tartalmazó 7. szám alatt mellékelte minta szerinti – engedélyt.
- (10) A nem márvány sírkövek, sírkeretek stb. eladása esetén is pontosan meg kell határozni annak anyagát, darabszámát és minden méretét. Amennyiben bármely okból adódóan ennek a temetőből való kiszállítása szükséges az előbbi bekezdésben említett szállítási engedélyt ki kell adni.

- (11) Eladás esetén – egyházközség történeti és várostörténeti okok miatt – a vevőnél törekedni kell arra, hogy amennyiben lehetséges a régi nevek maradjanak a sírkövön, ha van mód az új neveket a sírkő másik oldalára vésetni.
- (12) A (2) bekezdés feltételeinek megfelelő magánosok általi eladás esetében a vevő csak olyan személy lehet, aki maga és családja részére nem rendelkezik sírhellyel és síremléssel. A vevő ezen síremléket 25 évig nem, illetve csak akkor adhatja el a temetőfenntartó engedélyével, ha igazolja, hogy Sárospatakról családjával együtt elköltözik. Az eladás esetén az egyházközség elnökségének ellenjegyzése szükséges.
- (13) A temetőfenntartó általi helyén maradó síremlék eladása esetén is be kell tartani a (2) bekezdés b) és c) alpontját.

11. § Sírhely, síremlék feletti rendelkezési jog

- (1) A sírhely és síremlék felett a sírhelyre meghatározott megváltási idő tartalma alatt amennyiben a megváltás (újraváltás) a lejáratú idő előtt megtörtént, a rendelkezési jog
  - a) a sírhely megváltóját;
  - b) törvényes örököseit és azok törvényes örököseit illeti meg.
- (2) A törvényes öröklési jogot hitelt érdemlő módon igazolni kell.
- (3) Több törvényes örökös esetén, ha az örökösök szabályos írásbeli nyilatkozatban, tanúk előtt nem mondanak le valamennyien az örökösorsó javára rendelkezési jogokról, a rendelkezési jog egyetemlegesen illeti meg a jogokról lemondottak és örököseik kivételével a többi törvényes örökösöt.
- (4) Külföldön élő örökös csak akkor szerzi meg a rendelkezési jogot, ha arra végrendeletben meghagyás van.
- (5) Hogy a rendelkezési jog a rendelkezni kívánót illeti meg – amennyiben azt a temetőfenntartónál vezetett sírnyilvántartás nem tartalmazza – neki kell bizonyítani.
- (6) Elveszti a sírhely és síremlék feletti rendelkezési jogot, aki annak gondozásával folyamatosan nem törődik. Ezt a tényt a temető fenntartónak megfelelő módon dokumentálni kell.
- (7) Síremlék és kriptá feletti eladási jogot csak a temetőfenntartó engedélyével lehet gyakorolni.
- (8) Sírhely, illetve sírbolt nyilvántartásba rendelkezési jog csak ezen szabályrendelet rendelkezése figyelembevételével jegyezhető be. [rendelkezési jogról ld még 7 § (4)]

12. § Temetőhöz kapcsolódó nyilvántartások

- (1) A Sárospataki Református Egyházközség temetőjének fenntartója a temetői nyilvántartást számítógépen vezeti. Mivel sok éves lemaradást és pontatlan, hiányos ügykezelést kell pótolni, a digitalizált nyilvántartásra való áttérés időigényes és körültekintő munkát igényel. Nyilvántartásához a jelenleg legelterjedtebb Ariadne számítógépes nyilvántartást használja, melyhez minden sírról a nyughely azonosítását segítő fényképet és digitális térképet készített a temetőben lévő sírok GPS koordinátái figyelembevételével.

- (2) Amennyiben igény mutatkozik rá, hogy a Sárospataki Református Temető helyzetére és adottságaira nézve külön kialakítás legyen a számítógépes programon, fel kell venni a kapcsolatot a software fejlesztőjével ebben az ügyben.
- (3) A temetői nyilvántartás adminisztrációja a Lelkészi Hivatalban történik. Sírhely megváltást, újraváltást, síremlék eladást kizárólagosan ott lehet intézni.
- (4) A temetői számítógépes nyilvántartást végző adminisztrátor minden munkanapon köteles két külső adathordozóra biztonsági mentést készíteni, elkerülendő a gép vagy az adathordozó esetleges hibájából következő adatvesztést.
- (5) A temetői ügyintézés része, hogy a temető fenntartója egy évben legalább egyszer – október elején – értesítéssel legyen azon sír megváltók felé, akiknek a sírmegváltása rövidesen lejár. Ha az értesítés levél útján történik, tartalmazhatja sír újraváltásának összegét is.
- (6) A temetői nyilvántartás adminisztrációját az irodai adminisztrátor végzi, akinek munkája része ez a tevékenység (ld. munkaköri leírása 2. pontját).
- (7) A temetői adminisztráció menetét a Temető Bizottság elnöke (gondnoka) végzi.
- (8) A temetőfenntartó az alábbi nyilvántartásokat köteles vezetni:
  - a) *Eladott síremlékekről nyilvántartó lapot* vezet.
Ennek tartalmaznia kell:
    - aa) a sírhely pontos megjelölését, melyről a síremlék eladásra került. Az elszállítást megelőzően digitális kép készüljön róla, amit a Lelkészi Hivatal számítógépén és irattárában kell őrizni;
    - ab) az eladott síremlék méret adatait;
    - ac) a vevő nevét, pontos címét, személyi igazolványa számát, személyi számát;
    - ad) az eladás és az elszállítás időpontját; a síremlékért kapott összeget és a bevételezési bizonylat számát; A befolyt összeget a temetőre kell visszaforgatni.
  - b) *Emlékmű építési engedély nyilvántartás*
Ennek tartalmaznia kell:
    - ba) az engedély számát;
    - bb) a sírhely pontos megjelölését;
    - bc) az emlékmű megjelenését bemutató legalább vázlatos rajzot;
    - bd) az emlékmű engedélyezett legnagyobb külső méretét, magasságát, anyagát;
    - be) kivitelezés kezdésének és befejezésének időpontját;
    - bf) kivitelező nevét és címét;
    - bg) engedélyt kérő nevét és címét;
    - bh) az emlékművel kapcsolatos egyéb adatokat (pl. engedélyhez kötött felirat);
  - c) *Magán személyek sírhely eladásáról szóló nyilvántartás.*
Ennek tartalmaznia kell:
    - ca) a sírhely pontos helyét (tábla, sor, szám, urnafülke szám stb.)
    - cb) eladó(k) nevét, személyi igazolvány számát, személyi számát és állandó lakcímét;
    - cd) vevő(k) nevét, személyi igazolvány számát, személyi számát, lakcímét;
    - ce) temetőfenntartó engedélyének számát;
    - cf) adásvétel engedélyezésének idejét;

Kelt Sárospatakon, 2014. májusában

Ezt a Szabályrendeletet a Sárospataki Református Egyházközség Presbitériuma 2014. május 2-án tartott ülésén P.2014.05.02.10. határozatával jóváhagyta, s ezzel egyidejűleg a Szabályrendelet életbe lépett.

A Temetői Szabályrendelet módosítását a Presbitérium 2015. április hó 23. napján tartott ülésén P.2015.04.23.3. határozatával, majd 2018. január 26-án P.2018.01.26.7. határozatával elfogadta, ezzel egyidejűleg a módosított Szabályrendelet hatályba lépett.

(Dr. Mátyás Péter)
főgondnok

(Dr. Fodor Ferenc)
lelkipásztor

